УПОВНОВАЖЕНИЙ
Верховної Ради України з прав людини
вул. Інститутська, 21/8, м. Київ, 01008, тел. (044) 298-70-33, E-mail: hotline@ombudsman.gov.ua

Київська міська
військова адміністрація

ПОДАННЯ
Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини
(згідно з частиною третьою статті 15 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини»)

Згідно зі статтею 101 Конституції України, Уповноважений Верховної Ради України з прав людини (далі – Уповноважений) здійснює парламентський контроль за додержанням конституційних прав і свобод людини і громадянина.

У межах здійснення парламентського контролю за додержанням конституційних прав і свобод людини і громадянина та з метою захисту прав кожного на території України, відповідно до статей 3, 13 та 19[1] Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини», а також для виконання функцій національного превентивного механізму (далі – НПМ) відповідно до Факультативного протоколу до Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання, Уповноваженим, представниками Уповноваженого, а також співробітниками Секретаріату Уповноваженого спільно з представниками громадських організацій, без попереднього повідомлення про час і мету, здійснюються відвідування місць несвободи, до яких, серед іншого, відносяться спеціальні школи.

Статтею 5 Загальної декларації прав людини, статтею 7 Міжнародного пакту про громадянські і політичні права, статтею 2 Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання, статтею 28 Конституції України закріплено заборону катувань, жорстокого, нелюдського або такого, що принижує гідність, поводження чи покарання.

Зазначена заборона має абсолютний характер: жодні виняткові обставини, зокрема стан війни чи загроза війни, внутрішня політична нестабільність або інший надзвичайний стан, не можуть бути виправданням катувань чи інших видів жорстокого, нелюдського або такого, що принижує гідність, поводження

чи покарання. Відповідно, в умовах воєнного стану держава та надавачі соціальних послуг зобов'язані вживати належних заходів для недопущення погіршення умов перебування підопічних у закладах, що надають соціальні послуги.

Під час відвідування Спеціальної школи № 8 Шевченківського району м. Києва (далі – заклад, установа, школа) 07.10.2026 групою НПМ виявлено порушення прав людини та суттєві недоліки у діяльності закладу, що потребують вжиття невідкладних заходів реагування з метою їх усунення.

У школі відсутні захисні споруди (укриття) та будь-які обладнані підвальні приміщення, які мають забезпечувати можливість безпечного перебування учнів у разі повітряної тривоги або обстрілів, що не відповідає вимогам пункту 2^1 частини першої статті 20 Кодексу цивільного захисту України та Вимогам щодо утримання, облаштування та експлуатації об'єктів фонду захисних споруд цивільного захисту, затвердженим наказом Міністерства внутрішніх справ України від 09.07.2018 № 579.

Усупереч вимогам пункту 6 частини другої статті 37 Закону України «Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів» (далі – Закон) групою НПМ виявлено у харчоблоці закладу продукти із закінченим строком придатності, що створює ризик харчових отруєнь та негативного впливу на здоров'я дітей у разі їх споживання.

У порушення пункту 2 частини першої статті 49 Закону в холодильній камері харчоблоку виявлено продукти, які зберігалися у поліетиленових пакетах без зазначення терміну, до якого необхідно їх використати, що унеможливлює належний контроль за строками зберігання та створює ризик використання після закінчення допустимого строку зберігання.

У деяких холодильних та морозильних камерах на харчовому складі закладу відсутні термометри, чим порушуються вимоги пункту 2 частини першої статті 41 Закону.

Вікна харчоблоку закладу не обладнано сітками від комах, що порушує вимоги пункту 3 частини першої статті 42 Закону.

У закладі відсутній протокол лабораторних досліджень питної води, що унеможливлює підтвердження її відповідності вимогам ДСанПіН 2.2.4-171-10 «Гігієнічні вимоги до води питної, призначеної для споживання людиною», затверджених наказом Міністерства охорони здоров'я України від 12.05.2010 № 400.

Групою НПМ встановлено, що у закладі функціонує медичний кабінет, положення про який затверджено наказом від 11.09.2026 № 134, у штаті наявні лікарі та медичні сестри, а також сестра медична з дієтичного харчування. Водночас у школи відсутня ліцензія на провадження господарської діяльності з медичної практики, що порушує вимоги пункту 15 частини першої статті 7 Закону України «Про ліцензування видів господарської діяльності», а також пункт 18 Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з медичної

практики, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 02.03.2016 № 285.

Усупереч вимогам наказу Міністерства охорони здоров'я України від 06.04.2021 № 637 «Про затвердження Примірного переліку медичних виробів, лікарських засобів та інших матеріалів, які повинні бути у складі медичної укладки для надання медичної допомоги у медичному пункті закладу освіти» у спеціальній школі відсутня медична укладка.

У закладі наявні необлаштовані пороги, що можуть ускладнювати безперешкодне пересування маломобільних груп населення, чим порушено вимоги пункту 6.1.4 ДБН В.2.2-40:2018 «Інклюзивність будівель і споруд» (далі – ДБН В.2.2-40:2018).

Житлові кімнати для учнів закладу розташовані на третьому поверсі, при цьому ліфт або інший підйомний механізм відсутній, що не відповідає пункту 8.1 ДБН В.2.2-3:2018 «Заклади освіти» і пункту 6.1.8 ДБН В.2.2-40:2018 та унеможливлює проживання у закладі учнів, які відносяться до маломобільних категорій населення.

На підставі викладеного, з метою усунення виявлених порушень прав і свобод людини і громадянина, а також беручи до уваги те, що:

відповідно до пункту 6 частини першої статті 13, пункту 9 частини першої статті 16, статті 22 Закону України «Про місцеві державні адміністрації» до відання місцевих державних адміністрацій належить вирішення питань науки, освіти, культури, фізичної культури і спорту, молоді та дітей, а також реалізація державної політики у зазначених сферах і здійснення контролю за додержанням вимог законодавства;

відповідно до пункту 15 частини другої статті 15 Закону України «Про правовий режим воєнного стану» військові адміністрації на відповідній території здійснюють повноваження, зокрема із: управління закладами освіти, установами освіти, які належать територіальним громадам або передані їм, молодіжними, підлітковими закладами за місцем проживання; організації їх матеріально-технічного та фінансового забезпечення;

керуючись статтею 101 Конституції України, статтями 13, 15, 16, 19[1], 22 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини»,

ВИМАГАЮ:

1. Розглянути подання та вжити в межах компетенції заходів щодо усунення наведених порушень, а також причин і умов, що їм сприяють, та недопущення таких порушень прав учнів у подальшій діяльності Спеціальної школи № 8 Шевченківського району м. Києва.

2. Вжити заходів щодо посилення внутрішнього контролю за належним виконанням посадовими особами покладених на них повноважень та забезпечення належної організації контрольної діяльності.

3. Про результати розгляду подання та вжиті заходи у місячний строк повідомити мене, додавши на підтвердження відповідну інформацію та копії документів.

Звертаю увагу, що відповідно до статті 188^{40} Кодексу України про адміністративні правопорушення невиконання законних вимог Уповноваженого тягне за собою відповідальність, передбачену законом.

Додаток: звіт про результати відвідування Спеціальної школи № 8 Шевченківського району м. Києва на 11 арк.

Уповноважений Верховної Ради
України з прав людини **Дмитро ЛУБІНЕЦЬ**

Батицька Валерія 050 967 95 51